

# "לעורך ליבני"

מאמר שבועי לבני ישיבות ואברכים



פרשת ויחי תשפ"ו גליון מס' 16

בא נלמד מתעשיית העלונים המטרידה את הגבאים שנאלצים לכתת רגלם לגניזה עם הררי דפים כל שבוע, נלמד משהו חשוב:

העלונים קלטו שאנחנו חסרי קשב ולא מסוגלים לקרוא חומר, הם פשוט פרסו לנו את החומר שלהם לתשלומים! כל שבוע עלון! בואו ניקח לעצמנו את המושג משנה יומית, כל יום משנה, זה בדיוק בשביל חסרי קשב כמונו. אתה תודה לעצמך על הרגע שהתחלת, זה מדהים, זה גישמאק, זה נשמע לך בעלבתיש, אבל זה נותן תחושה של שליטה בכל התורה כולה.

נראה לך אני ילך על משהו כזה קטן?

אתה צודק! אני גם אמרתי את זה על חבר שלי מהישיבה גדולה, עברו מאז עשור, הוא בקי בש"ס משניות, ואני נשארתי עם הלשון בחוץ... וזה לא לקח לו יותר מחמש דקות כל יום.

מטרת העלון: לגרום לנו לרצות להכנע להשם ולתורתו! להפוך את המושג כניעה, ממילה מלחיצה ומרחיקה, למילה שובת לב!

ארץ כנען!

היתכן?! לקרוא לארץ הכי קדושה ארץ כנען? היתכן לקרוא לביתו של הקדוש ברוך הוא, בשם של אדם שהיה עבד עבדים? הרמב"ן מסביר שכנען קיבל את הארץ כפקדון עד שיבוא הזמן להביאה לעם ישראל, וטעם הדבר הוא כי הוא היה עבד, עבד עושה מה שאומרים לו, הוא לא ינסה להתנגד בבוא העת להחזיר את הפקדון לזרע אברהם.

בשלי"ה הקדוש מובא שפירוש המילה כנען זה מלשון כניעה. {עד כאן השלי"ה. מכאן ואילך

## סוד העלונים!

עולם העלונים הוא עולם משגשג, יש אולי חמישים אלף עלונים בארץ, ולכולם יש קוראים!!!! אין עלון שלא נקרא!!!

מה הפשט בזה? למה יש צמאון כל כך גדול לעלונים??

אני חושב שיש פה סוד חשוב לכל אחד מאיתנו! אנחנו בדור של ריטלין, לרובם יש ידיעה שהם צריכים ריטלין, החוסר קשב הוא אדיר, אין סבלנות, אין זמן, אין רוגע, אין פניות, יש לחץ, יש המולה, יש בלאגן, ואתה מגיע לבן אדם ואומר לו הוצאתי ספר, הוא יגיד לך שכוייח! ייקח את הספר ויניח בערמה של הספרים שמחכה לו בבית לקריאה...

ואז אנשים גילו את הסוד! תן לבן אדם עלון! לוקח לו בדיוק חמש דקות לקרוא, אתה תראה איך הוא ירוץ על זה, זה קל, זה קריא, זה לא מכביד כלל. נקודה שניה, תופסים את הבן אדם בזמן שאין לו הרבה מה לעשות, להיות במחשב הוא לא יכול {בעיקרון גם ביום חול הוא לא יכול, אבל בשעת הדחק הרב התיר לו} בישיבה אין סדר בזמן הזה, פיצוחים מחוץ לבית הכנסת הוא לא יכול כי הוא לפני קידוש, אז מה נשאר? העלון התורן.

בפרשה שלנו יעקב אבינו אומר: "מאשר שמנה לחמו, והוא יתן מעדני מלך"

אומר החיד"א {כמדומני בשם האריז"ל} אשר בן יעקב יושב בפתחו של גהינום, וכל מי שנכנס לגהינום, אשר בודק אם הוא היה לומד משניות אשר מגיע ומוציא אותו שנאמר "מאשר שמנה לחמו" שמנה אותיות "משנה"

שידוכים בגלל הקושי? עד היום לא נכנעת לקושי!  
ברחת מהקושי למנהרה! כניעה פירושה אני מוכן  
לעמוד מול הקושי ולחיות איתו!

הורידו לך שידוך? תכנע

אתה לא מתאים להיות ר"מ? תכנע למציאות! אל  
תנסה לספר לעצמך סיפורים שאולי אתה כן!

### בין כניעה לתבוסה!

אמריקה וירדן, מי יותר חזק? ברור שאמריקה!  
ירדן נכנעת למציאות הברורה הזו, ולכן הם  
יודעים טוב מאוד את מקומם, וסרים למרותה של  
המדינה החזקה בעולם.

מצד שני, ירדן לא מובסת! היא לא מסרה את  
שטחה לאמריקאים, והאמריקאים לא מתערבים  
להם בחינוך הילדים ולא בנוסח התיפלה {הטעות  
במקור} שהם מתפללים. מה ההבדל בין כניעה  
לתבוסה? תבוסה הכוונה שצד אחד משתלט על  
השני ומוחק אותו לבלי השאיר לו שריד ופליט!  
כניעה פירושה, להסכים למציאות! אף אחד  
מאיתנו לא חושב שיש עניין שאמריקה תכנע  
למדינת ירדן! פשוט אין עניין להכנע למלך  
עבדללה, מה תועלת יש בכך? אבל מצד שני  
הירדנים נכנעים {בלי מלחמה} ל"מציאות" הזו  
שאמריקה היא הגדולה והיא החזקה.

טוב מה קשור אלינו הירדנים עכשיו? מתי כבר  
יוצא לנו לפגוש אותם חוץ ממתי שנוסעים לחמת  
גדר? הנמשל הוא שאנחנו ירדן! והיצר הרע הוא  
אמריקה! אם נדמיין שאנחנו יותר חזקים מהיצר,  
יקרה לנו מה שיקרה לירדן, אם היא תחשוב שהיא  
יותר חזקה מאמריקה. אנחנו צריכים להכנע  
למציאות שהיצר הוא חזק יותר מאיתנו. ולא  
לשקר את עצמנו בסיפורים כגון: "לי זה לא  
יקרה" ולא לספר לעצמנו שאנחנו מספיק בוגרים,  
לא! אנחנו קטנים לידו! הוא ענק! כניעה  
למציאות! מצד שני אנחנו לא ניתן ליצר להביס  
אותנו!

אני רוצה שתבין, ירדן לא הביאה את שטח  
המדינה מתנה לאמריקה, כי זה תבוסה! הם סך  
הכל נכנעים למציאות שאמריקה היא הגדולה  
והם לא חושבים אפילו לפצות פה לידם.

באחריות הכותב בלבד} אדם רוצה לגור בארץ  
כנען, הכרטיס כניסה הוא להכנע להקדוש ברוך  
הוא. בשאר ארצות תבל, אתה יכול להתנהג איך  
שבא לך, {כמובן דע כי על הכל יביא אותך אלוקים  
במשפט, אבל אדמת אמריקה לא תעשה לך כלום}  
אבל כאן? כאן יש כללים! כניעה למלך! אחרת  
הארץ פשוט תקיא אותך! זה לא עונש! ממש לא!  
פשוט לך תחפש מקום אחר, כאן יש כניעה  
מוחלטת כאן זה בית המלך, בבית המלך יש כניעה  
מוחלטת למלך.

אתה גר בארץ כנען? אתה חייב! אתה צריך להכנע  
למלך! אתה רוצה לחיות פה בלי צרות? בלי  
משברים? בלי עיכובים בשידוכים? בלי אחות  
רווקה בת שלושים? בלי אח נטוש שמסתובב  
ביערות ירושלים? פה זה, כניעה, או דכדוך! כניעה,  
או הקאה!

כניעה זה מילה שהיתה בעבר ניראת לי מאוד  
קשה, מן תחושה ששולטים עליך, מן תחושה  
שאתה מובס, תחושה שאתה לא מעניין, תביא את  
הסחורה, ושקט!

מה האמת? מהי כניעה? כניעה זה ריפוי! כניעה זו  
האפשרות היחידה לצאת מהבעיות! אין עוד  
אפשרויות!

אתה רוצה לעקוף מישהו בכביש? תצפור לו  
ותשאל אותו האם אתה יכול לפנות שמאלה, מה  
הוא יגיד? ברור! כנס! אפילו בשביל לעקוף בכביש  
צריך כניעה!

אתה רוצה להיות בקשר? צריך כניעה! שום דבר  
לא הולך בכוח!

אתה רוצה להיות מתמיד? לא בכוח! אתה רוצה  
להיות 'בעל התמדה' שתחזיק לך יותר משבועיים?  
רק בצורה של כניעה. אתה רוצה להיות בדיאטה?  
אם תלחם עם האוכל אתה תיפול מהר, אתה רוצה  
לשמור את העניים? לא בכוח! אם תלחם עם היצר  
אתה לא תשרוד! אז מה כן? פשוט מאוד! כניעה!  
לא הכוונה ליצר! חלילה! כניעה למציאות! קשה  
לך להרדם? אל תלחם עם זה! פשוט תכנע לקושי  
של בעיות השינה. קשה לך לסגור שידוך, ואתה  
תקוע בעולם השידוכים חמש שנים? תכנע לקושי!  
אבל עד היום גם נכנעתי לקושי ולא סגרתי



המיוחד בבקשה, שזה משהו שלך, הקדוש ברוך הוא אומר, אני רוצה לשמוע אותך, לא מספיק לי שהקראת לי מה כתוב בסידור, אני רוצה לשמוע את המילים שלך!

אותו דבר בלימוד הסוגיא, בשביל להתחבר ללימוד צריך בין לימוד שיטת הרא"ה ורבינו יונה לבין שיטת הרי"ף והרמב"ם לשאול את עצמך, רגע מה אני חושב? רגע אבל מי אני מה אני? מה אני יכול לחלוק על ראשונים? ללללא! אבל אני רוצה לשמוע מה אתה אומר? כמו מי אתה חושב? מה נראה לך? איך אתה היית פוסק?

השם רוצה את התפילה שלך! במילים שלך! ואת הלימוד שלך ואת הסברא שלך! ואת הגיון שלך! רק ככה אפשר להתחבר ללימוד ולהשם, אחרת זה יהפך לאירוע דתי שמחכים שהוא יגמר

### **מה ההבדל בין בקיאות לעיון?**

אפשר להסביר הרבה הבדלים, חשבתי על הגדרה יפה על אחד ההבדלים בין עיון לבקיאות!

בקיאות זה מה כתוב! עיון זה מה אני הייתי כותב כמו שבתפילה הסברנו שיש תפילה ויש בקשה, בקשה זה החיבור שלי להשם, שמעתי פעם מהמשגיח שלי בישיבה, שלבקש בתפילה לזכות במיליון שקל זה לא מוחשי, ולא מורגש לנו, לכן הוא אמר רעיון נפלא! אתה צריך אחרי מנחה ליסוע הביתה? תתפלל להשם שיהיה מזגן טוב באוטובוס, ושלא יהיה פקקים בדרך.

ככה גם בלימוד! הלימוד העיוני מחבר יותר, על פי רוב כמובן. כמו שמרן הגרד"ל סיפר על בעלי בתים שלמדו מסכת 'תמורה' בעיון וכל זמן העבודה והם היו מתווכחים על הסוגיא!

יש לך יצר הרע! אם לא תכנע לו, אם לא תסכים להודות שהוא קיים, לא תצליח עליו!

יש לך עכבר בבית! אם לא תכנע למציאות הזו, אם לא תספר לעצמך סיפורים שהניקורים בנעליים שלך הם בגלל התיישנות, אתה בחיים לא תשים מלכודת!

השלב הראשון לטיפול בעכבר הוא להודות במציאות הכואבת הזו! יש לי עכבר בבית! לפעמים קשה לנו להודות בזה שיש לנו יצר הרע! מה? אני? אני יקנה אייפון ויקרה לי משהו! אני מספיק גדול! אני מספיק אחראי! אני לא שפל!

צדיק רד מהעץ! תכנע למציאות! אתה! כן יש לך יצר הרע! והוא בגודל של הר האוורסט! אתה גדול, ורק בגלל שאתה גדול אתה תיפול כמו גדול!

מוטי מתבטל הרבה בשעות הסדר, וכמה שהוא מנסה להתגבר הוא לא מצליח! עוד יום של סדר א' מלא בדברים בטלים, הוא אפילו לא זוכר על מה הוא דיבר, כנראה זה לא באמת היה חשוב, פתאום הוא שם לב שיש לו צורך לפטפט עם חברים! ואין לו זמן מתי. מה שקורה, שהסדרים נופלים קורבן לצורך הזה, ברגע שהוא נכנע והשלים עם המציאות שהשחרור שלו זה מיעוט שיחה, הוא קבע כל לילה זמן שמיועד לפטפוטים! מאותו יום שלושת הסדרים שלו יצאו מהשבי, הם כבר לא בני ערובה לצורך שלו לפטפט.

### **משהו על הפרשה!**

כתוב בפרשתנו "אשר לקחתי מיד האמורי בחרבי ובקשתי". מסביר התרגום אונקלוס "בצלותי ובבעותי" כלומר בתפילתי ובבקשתי.

יש צווי דינים בתפילה יש תפילה ויש בקשה. מה ההבדל? תפילה זה נוסח שתיקנו חז"ל זה נמשל בפסוק לחרב, חרב היא חדה, אפשר להרוג איתה גם בלי כוונה. אותו דבר התפילה שתיקנו אנשי כנסת הגדולה מתקבלת גם אם לא כיוונת. בקשה זה מילים שלך! אתה מבקש מהשם את מבוקשך במילים שלך, הפסוק ממשיך את זה לקשת, קשת זה חץ שאינו חייב להיות חד כמו חרב, אבל הוא חייב כוונה, אם לא תכוון החץ לא יפגע במטרה. יעקב אבינו השתמש בשתי הכלים, חרב וקשת.